

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ

คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

กลุ่มวิชา กลุ่มวิชาการพยาบาลชุมชน

รายงานการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล (faculty practice) ประจำปีการศึกษา 2568

ประเด็นการพยาบาลการจัดการตนเองในผู้ป่วยเบาหวาน

ตามที่ ข้าพเจ้า นางสาวสุรตนา ทศนุต ตำแหน่ง อาจารย์ ได้รับอนุมัติให้เดินทางไปราชการเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์ (Faculty Practice) ประจำปีการศึกษา 2568

ประเด็นการพยาบาลที่สนใจในการศึกษาคือการจัดการตนเองในผู้ป่วยเบาหวานเนื่องจาก จัดการตนเองของผู้ป่วยเบาหวานเป็นหัวใจสำคัญของการควบคุมระดับน้ำตาลและป้องกันภาวะแทรกซ้อนในระยะยาว ผู้ป่วยควรมีความรู้และทักษะในการดูแลสุขภาพอย่างเหมาะสม ได้แก่ การรับประทานอาหารที่ถูกต้องและควบคุมปริมาณคาร์โบไฮเดรต การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ การใช้ยาและอินซูลินตามแผนการรักษาอย่างเคร่งครัด การตรวจและติดตามระดับน้ำตาลในเลือด การสังเกตและป้องกันภาวะน้ำตาลในเลือดสูงหรือต่ำ การดูแลเท้าและผิวหนังเพื่อป้องกันแผล การควบคุมน้ำหนัก การจัดการความเครียดและการพักผ่อนอย่างเพียงพอ รวมทั้งการมาตรวจติดตามและคัดกรองภาวะแทรกซ้อนตามนัด ทั้งนี้ ผู้ป่วยควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายสุขภาพของตนเอง สามารถตัดสินใจและปรับพฤติกรรมสุขภาพให้เหมาะสมกับวิถีชีวิต เพื่อให้สามารถควบคุมโรคและมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้อย่างยั่งยืน

โดยมีความเชี่ยวชาญในสาขา การพยาบาลชุมชน ในรูปแบบการพัฒนาความเชี่ยวชาญทางการพยาบาล ดังนี้

1. รูปแบบ faculty practice ของอาจารย์

- ☒ ปฏิบัติงานร่วมกับ APN/พยาบาลผู้ชำนาญการขึ้นไปในคลินิกพยาบาล
- ☐ ปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารในการพัฒนารูปแบบบริหารพยาบาล คุณภาพการบริการพยาบาลเพื่อผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมาย หรือการพัฒนาบุคลากร/กำลังคน
- ☐ ปฏิบัติงานร่วมกับ APN/พยาบาลผู้ชำนาญการขึ้นไป ทำวิจัย ใช้ผลงานวิจัย พัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล หรือพัฒนาความรู้จากกรณีศึกษาในสถานการณ์จริง
- ☐ สร้างความรู้จากการปฏิบัติการพยาบาลร่วมกับพยาบาล APN/พยาบาลผู้ชำนาญการขึ้นไป
- ☒ Individual development plan (IDP) ของอาจารย์แต่ละคนที่สามารถเพิ่มพูนประสบการณ์การปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะผู้ป่วย เฉพาะกลุ่ม เฉพาะโรค
- ☐ เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพในการดูแลเฉพาะกลุ่ม เฉพาะโรค หรือที่ปรึกษาการวิจัย (consultation)

ขอรายงานผลการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ จำนวน 10 ราย

วิธีการดำเนินงาน: การให้คำปรึกษาการจัดการตนเองรายกรณี (Case Management) ร่วมกับการใช้สื่อ Infographic ที่น่าสนใจ ง่าย กระชับ ร่วมกับพยาบาลที่ปฏิบัติงานด้าน NCD เพื่อการติดตามการปฏิบัติตัวและระดับน้ำตาลในเลือดอย่างใกล้ชิด

ผลลัพธ์การดำเนินงาน:

กลุ่มบรรลุเป้าหมาย: ผู้ป่วย 3 ราย สามารถปรับพฤติกรรมจนควบคุมระดับน้ำตาลปลายนิ้วได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน (<130 mg/dL)

กลุ่มดูแลต่อเนื่อง: ผู้ป่วย 7 ราย ได้รับการประสานส่งต่อสู่ระบบการดูแลของ รพ.สต. เพื่อวางแผนการรักษาและติดตามผลอย่างเป็นระบบ

สรุปภาพรวม: การฝึก Faculty Practiceครั้งนี้ ในการดำเนินกิจกรรมช่วยจำแนกกลุ่มผู้ป่วยได้อย่างชัดเจน (Case Stratification) ทำให้เกิดการดูแลแบบเฉพาะบุคคล ทั้งการพัฒนาทักษะการจัดการตนเองในรายที่ทำได้ และการส่งต่อเพื่อรับการรักษาที่เหมาะสมในรายที่ต้องเฝ้าระวัง ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยเบาหวานในชุมชน

บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย โดย

1. กลุ่มบรรลุเป้าหมาย: ผู้ป่วย 3 ราย สามารถปรับพฤติกรรมจนควบคุมระดับน้ำตาลปลายนิ้วได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน (<130 mg/dL)

2. กลุ่มดูแลต่อเนื่อง: ผู้ป่วย 7 ราย ได้รับการประสานส่งต่อสู่ระบบการดูแลของ รพ.สต. เพื่อวางแผนการรักษาและติดตามผลอย่างเป็นระบบ

3. ปัจจัยเชิงสาเหตุการจัดการตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานในพื้นที่ รพ.สต. ที่พบในผู้ป่วยที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้มาจากพฤติกรรมการบริโภคที่ติดหวานและไม่สามารถยับยั้งใจตนเองในการเลือกกินอาหารที่ชอบได้

ผลลัพธ์ของงานและความเชี่ยวชาญที่เพิ่มขึ้น

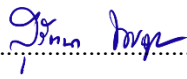
ประโยชน์และการนำไปใช้

การฝึก Faculty Practiceครั้งนี้ ในการดำเนินกิจกรรมช่วยจำแนกกลุ่มผู้ป่วยได้อย่างชัดเจน (Case Stratification) ทำให้เกิดการดูแลแบบเฉพาะบุคคล ทั้งการพัฒนาทักษะการจัดการตนเองในรายที่ทำได้ และการส่งต่อเพื่อรับการรักษาที่เหมาะสมในรายที่ต้องเฝ้าระวัง ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยเบาหวานในชุมชน

ข้อเสนอแนะในการพัฒนา

ในการฝึก Faculty Practice ปีการศึกษาหน้า จากผลการดำเนินงานที่พบว่าผู้ป่วยบางส่วนยังต้องการการดูแลใกล้ชิด โดยจะพัฒนานวัตกรรม 'Diabetes Buddy Model' โดยการจับคู่เพื่อนช่วยเพื่อนในชุมชน ร่วมกับการใช้ 'Smart Diabetes Pocket Card' เพื่อเสริมทักษะการจัดการตนเองเชิงรุก ซึ่งเป็นการขยายผลการพยาบาลจากรายกรณี (Case Management) ไปสู่ระบบสนับสนุนทางสังคม

ขอรับรองว่า อาจารย์ สุรัตนา ทศนุต ได้รายงาน Faculty Practice ตามตารางการปฏิบัติงาน

(อาจารย์สุรัตนา ทศนุต)

อาจารย์

วันที่.....17.....เดือน...สิงหาคม...พ.ศ.2569

(อาจารย์กัญชิตา เสริมสินสิริ)

หัวหน้าสาขาวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน

วันที่.....24.....เดือน...สิงหาคม...พ.ศ.2569

หมายเหตุ: 1. แบบฟอร์ม 03 ส่งคืนงานบริการวิชาการ กลุ่มงานด้านวิจัยและบริการวิชาการ

2. ผู้ประสานงานนางสาวภัทราภรณ์ รัตนวรรณ โทร 0-2540-6500 ต่อ 2454

Email: pattaraporn.r@bcnnv.ac.th

ที่มา: ปรับจาก Template Faculty Practice ตัวอย่าง แผนการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล

(Faculty Practice) ประจำปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพรัตน์วชิระ

คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก